

1000282506633

ikt. szám: FPH079 /283 - 6 /2025

tárgy: Javaslat egyes fővárosi fenntartású kulturális intézmények 2024. évi szakmai beszámolóinak és 2025. évi munkaterveinek jóváhagyására

Előterjesztés

az Emberi Erőforrások Bizottsága részére

Tisztelt Bizottság!

Jelen előterjesztés egyes fővárosi fenntartású kulturális intézmények 2024. évi szakmai beszámolója és 2025. évi szakmai munkaterve jóváhagyására tesz javaslatot a benyújtott intézményi dokumentumok jogszabályi megfelelése, valamint a szakmai tartalom bemutatása és elemzése alapján.

Jogszabályi háttér

A Budapest Főváros Önkormányzata (a továbbiakban: Fővárosi Önkormányzat/Főváros) fenntartásában működő kulturális intézmények, így a **Bartók Béla Emlékház** (a továbbiakban: BBE/Emlékház), **Budapest Főváros Levéltára** (a továbbiakban: BFL/Levéltár), a **Budapesti Művelődési Központ** (a továbbiakban: BMK), a **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár** (a továbbiakban: FSZEK/Könyvtár), valamint a **Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház** (a továbbiakban: Romano Kher) a vonatkozó jogszabályok szerint megküldte jóváhagyásra 2024. évi szakmai beszámolóját és 2025. évi szakmai munkatervét, amelyek jóváhagyása a *Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról* szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. – a közművelődési, közgyűjteményi és művészeti tevékenységekkel kapcsolatos helyi irányítási, ellenőrzési feladatok ellátása, kivéve az át nem ruházható hatásköröket, valamint a más bizottságra, a főpolgármesterre, illetve a főjegyzőre átruházott hatásköröket –, a 4.3. – a Budapest Főváros Önkormányzata által fenntartott levéltár munkatervének és beszámolójának jóváhagyása – és a 4.7. – a könyvtár fenntartóját megillető hatáskörök gyakorlása, kivéve az át nem ruházható hatásköröket és a főpolgármesterre, illetve a főjegyzőre átruházott hatásköröket – sorai alapján a Fővárosi Közgyűléstől átruházott hatáskörben az Emberi Erőforrások Bizottsága hatáskörébe tartozik.

A Fővárosi Önkormányzat fenntartásában működő Budapesti Történeti Múzeum (a továbbiakban: BTM) országos múzeumként kiemelt feladatainak ellátásáról a 30/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet alapján a Kulturális és Innovációs Minisztérium (a továbbiakban: KIM) részére közvetlenül nyújt be adatszolgáltatást online, amelynek határideje idén a minisztérium tájékoztatása szerint 2025. március 17. A BTM beszámolójára és munkatervére vonatkozó döntést a KIM véleményezését követően terjesztjük elő.

A beszámoló és munkaterv dokumentumokat Budapest Főváros Levéltára esetében a *köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről* szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Levéltári törvény) 15. § (5) bekezdés b) pontja alapján, míg a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár tekintetében az *országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól* szóló 30/2014. (IV.10.) EMMI rendelet (a továbbiakban: az Országos szakkönyvtárakról szóló rendelet) 1.§ (3) bekezdése alapján február 28-i határidővel továbbítottuk véleményezésre a KIM részére. A KIM állásfoglalását az 1. és 2. számú függelék tartalmazza.

Az intézményi beszámoló- és munkaterv dokumentumokat a fővárosi kulturális intézmények az egyes ágazati jogszabályok (szakmai törvények, rendeletek), illetve az alapító okiratukban foglalt alaptevékenységükhöz kapcsolódó feladatellátás alapján – a 31/2020.(06.23.) EEB határozat szerinti egységes fenntartói szempontrendszer szerint (3. számú függelék) – készítik el, melynek célja, hogy átfogó képet adjanak az intézmény szakmai eredményeiről, illetve a tervezett programokról, fejlesztésekről. Ehhez fontos kritérium az összehasonlíthatóság az előző évhez képest, melyet az adott intézményt jellemző teljesítménymutatók mentén mutatnak be az intézményvezetők.

A dokumentumok a vezetői helyzetértékelés mellett többek között kitérnek a kiemelt feladatok, vagy esetleges rendkívüli események bemutatására, a szervezet tudományos tevékenysége, a közönségprogramok és a kapcsolódó rendezvények ismertetésére, valamint röviden bemutatják a költségvetési és humán erőforrás helyzetüket, a beruházások aktuális állapotát, illetve a jelentősebb pályázatokról is tájékoztatnak.

Az intézmények alaptevékenysége, feladatellátása

BBE:

Az 1981-ben alapított intézmény az egyetlen fővárosi fenntartású zenei emlékhely. A Csalán úti villa a külföldön is legismertebb magyar zeneszerző és zenetudós, Bartók Béla utolsó magyarországi lakhelye. Az intézmény alaptevékenysége körében koncertteremként, zenei rendezvények és mesterkurzusok helyszíneként fogad látogatókat. Száz fő befogadására alkalmas koncertterme rangos kamarazenei helyszín. 2024-ben megnyílt az intézmény új állandó kiállításának első üteme. A „Bartók csendje” című kiállítás a Fővárosi Önkormányzat finanszírozásával valósul meg, és a magyar kultúra kivételes jelentőségű alakjához méltóan, a ma emberéhez kíván szólni a legkorszerűbb eszközökkel.

A megújuló kiállítás szervesen beépül az intézmény hangversenyeinek, ismeretterjesztő előadásainak, filmvetítéseinek, múzeumpedagógiai és gyerekfoglalkozásainak, valamint egyéb rendezvényeinek programjába, mintegy kontextusba helyezi azokat.

BFL:

Budapest Főváros Levéltára, mint Magyarország Budapesten illetékes általános levéltára modern, nyitott, szolgáltató levéltár kíván lenni. Küldetésnyilatkozata szerint, „mint emlékezetintézmény feladata a Budapest területén keletkezett, illetékességébe tartozó maradandó értékű köziratok, valamint a főváros története szempontjából értékes magániratok (családi, személyi hagyatékok, testületi, vállalati iratok) papír és elektronikus alapon történő szakszerű gyűjtése, információ hordozótól független hosszú távú megőrzése, tudományos szintű feldolgozása, hozzáférhetővé tétele és széles körben történő terjesztése.” Az intézmény egyben kutatóhely, számos szakmai esemény rendezője, kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Fővárosi Önkormányzat saját beruházásában létrehozott épület 50 ezer iratfolyóméter befogadására alkalmas raktárral rendelkezik, 2024-ben már 38 ezer ím-t tett ki a BFL teljes papír alapú gyűjteményi állománya. 1998 óta folytatja tervszerűen digitalizálási programját, amelynek eredményeként a Levéltár ma már több, mint 20 millió digitális felvétellel rendelkezik, ebből több mint 2 millió az interneten is kutatható.

FSZEK:

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár feladatait, mint települési nyilvános könyvtár látja el a főváros huszonhárom kerületében. Az 1904-ben alapított intézmény Budapest legnagyobb kulturális hálózata, 2024-ben ünnepelte megnyitásának 120. évfordulóját. 46 tagkönyvtár és a Központi Könyvtár (azon belül Sárkányos Gyermekkönyvtár, Zenei Könyvtár, Budapest Gyűjtemény, Szociológiai Gyűjtemény) áll az olvasók rendelkezésére. Országos szakkönyvtárként a szociológiai-társadalomtudományi területén adatbázisok, dokumentumok beszerzése, feltárása és közzététele kiemelt feladatuk. Az Ötpacsirta utca 4. szám alatt található Pálffy né Palotában kialakított „Ötpacsirta Szalon” új kulturális, közösségi helyszíne lett az intézménynek, amelybe elsősorban zenei és irodalmi programokat szerveznek. A FSZEK könyvtárai meghatározó helyi közösségi térként is szolgálnak az ott lakók, a könyvtárhaználóik javát. A különböző korosztályok számára szervezett rendezvények száma évek óta kiemelkedően magas. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtáron belül önálló szervezeti egységként működik a Városháza Kiadó. A kiadó 2015. januárjában kezdte meg működését, feladata a Budapest történetével és jelenével foglalkozó kiadványok megjelentetése.

BMK:

A 2025-ben fennállásának 45. évfordulóját ünneplő BMK a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján kötelező feladatként az egész főváros területére vonatkozó közművelődési szolgáltatásokat biztosít, módszertani tevékenységet lát el. Feladatként gyűjti, rendszerezi és közzéteszi a fővárosi közművelődési intézmények és szervezetek tevékenységeivel, szolgáltatásaival kapcsolatos információkat. Kölcsönös kapcsolatokat és együttműködést alakít ki a kerületi

közművelődési feladatokat ellátó intézményekkel és egyéb kultúraközvetítő szervezetekkel, közreműködik a közművelődési szakmai képzések és továbbképzések fejlesztésében. Egyéb tevékenysége során szerepet vállal az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, életminőséget és életesélyeket javító lehetőségek megteremtésében, a környezettudatos nevelésre történő felkészítésben, valamint Budapest szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak megismertetésében, rendezvények megszervezésében. Az elmúlt évek szakmai koncepciója mentén hangsúlyosan szerepel a BMK feladatai között a nemzetközi kapcsolatok elmélyítése, amely erős alapként szolgálhat a nemzetközi forrásteremtéshez.

Romano Kher:

Közművelődési intézményként a Romano Kher feladatát képezi a roma szellemi, kulturális örökség, a kulturális hagyományok megőrzése, fenntartása, fejlesztése, amelyhez kapcsolódóan alapszolgáltatásként biztosítja a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítségét, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítást; a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztését, a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek biztosítását. A Népszínház utca 31. szám alatti épületének 2024-ben befejezett rekonstrukcióját követően 100 fős színházterme elsősorban előadó-művészeti tevékenységekre (színházi előadások, pódiumműsorok, koncertek, tánccházak megtartására) vált alkalmassá. A Király utca 67. szám alatti épület ad otthont a Képzőművészeti Gyűjteményből rendezett (és egyéb időszaki képzőművészeti) kiállításoknak, a múzeumpedagógiai programoknak, csoportos (így a tehetséggondozó ösztöndíjban részesülő diákok részére tartott) foglalkozásoknak is, de kisebb technikai igényű előadó-művészeti produkciók megtartására alkalmas teremmel is rendelkezik. Itt alakított ki a Romano Kher podcast-felvételekre alkalmas stúdióhelyiséget, továbbá a pincszinten egy próba- és táncterem is található.

Az intézmények 2024-2025. évi szakmai munkájának és terveinek bemutatásakor jelen előterjesztésben az egységes szempontrendszer szerint adunk tájékoztatást a teljes ágazat működéséről, míg az egyes intézmények részletes szakmai feladatellátását és az erre vonatkozó adatokat a 1-10. sz. mellékelt dokumentumok tartalmazzák.

Szakmai mutatószámok

Intézmény	2023. tény	2024. tény	2025. terv
BBE			
Látogatószám (fő)	2867	3401	6000
BFL			
Beiratkozott kutatók száma (fő)	4.387	5.057	5000
BMK			
Látogatószám (fő)	131.473	17.621	18.000
FSZEK			
Regisztrált olvasók száma	298.853	336.247	340.000
Romano Kher			
Látogatószám (fő)	1.046	3.725	3.200

A **BBE** teltházás koncertjeinek és rendezvényeinek köszönhetően összesen 3401 főt fogadott, amely 19%-kal több mint az előző évben. A 2024. november végén megnyílt új kiállítás reményeik szerint a jövőben a látogatottsági adatokban is megmutatkozik majd, ezért is terveznek 2025-ben már jelentősen magasabb látogatószámmal.

A **BFL** beiratkozott kutatóinak száma évről évre fokozatosan nő, 2024-ben már 5057 fő kereste fel az intézményt, mely 670 fővel több a tavalyi évhez képest. A Levéltár továbbra is az ország egyik leglátogatottabb kutatótermével rendelkezik.

A **BMK** tavaly 17.621 fős résztvevői számmal zárta az évet. Idén ebben és főként a civil együttműködések számában növekedést tervez. A 2023. és 2024. évi látogatószám közötti nagymértékű változás magyarázata a megváltozott székhely és működés.

A **FSZEK** regisztrált olvasóinak száma 2024-ben átlépte a 336 ezer főt, még a Covid járvány előtti években (2018, 2019) sem keresték fel ennyien az intézményt.

A megújult **Romano Kher** az elmúlt év során végzett munkájával is egyértelműen bizonyította, hogy képes a roma közélet és kultúra egyik meghatározó intézményévé válni. Tavaly több mint 3.700 főt fogadott rendezvényein. 2025-ben kiemelt célja, hogy a látogatottsági mutatók megtartsák a 2024-es év kiemelkedő eredményét.

Kiemelt rendezvények

A kulturális intézmények szakmai beszámolóiból képet kapunk a Budapest egyesítésnek 150. évfordulójához kapcsolódó programokról (Fővárosi Közgyűlés 768/2022. (09.28.) határozata), a munkatervek pedig kitérnek a 2025. évben megvalósítani tervezett, a Nagy-Budapest 75 évvel ezelőtti létrejöttéhez kapcsolódó eseményekre.

A **BBE** kiemelt szakmai eseményeként megnyílt a Bartók csendje című új, állandó kiállítás első üteme, amely 2024. november 23-tól a nagyközönség számára is látogatható. Két év szakmai előkészítés, a szükséges belsőépítészeti átalakítások, arculati tervezés és kiállítási installációk, tárgyak beszerzése nyomán létrejött új tárlat alap gondolata, hogy a közgondolkodásban általánosan létező Bartók-kép hamis sztereotípiái helyett bemutassa Bartók valódi arcát; érzékeltesse Bartók egyetemes alkotói rangját, rámutasson arra, hogy Bartók személyében a magyarság az egész világhoz tudott szólni; megismertesse, megértesse és megszerettesse zenéjét. A kiállítás kizárólag a Fővárosi Önkormányzat támogatásával jött létre, a tárgyi és interaktív elemeket együttesen felhasználó új tárlat minden korosztály számára kínál érdekességet. 2025 nyarán ütemezetten folytatódik a kiállítás záró szakaszának megvalósítása.

A **BFL** a Budapest 150 ünnepségsorozatban már 2022-től kezdve rendkívül gazdag programkínálattal vett részt (pl. a Levéltári nap konferencia a közlekedő Budapestről, a nyári Levéltári piknikhez kapcsolódó közlekedés kiállítás), amelyek egészen 2024 novemberéig tartottak. Kiemelt szakmai tervük a Budapest történeti monográfia a városok történetét 1790-ig tárgyaló I. kötetének szerkesztése befejeződött az év folyamán, ősszel megkezdődött a kiadvány nyomdai előkészítése, így a megjelenése idén várható. 2024-ben négy várostörténeti kiadvány jelent meg a Levéltár kezelésében, ezeken kívül hat korábbi, már elfogyott kiadványt nyomtak újra. Lezárulta Magyar Várostörténeti Atlasz sorozat Pest városát bemutató kötetének szerkesztése, jelenleg a mellékletek véglegesítése zajlik, a kiadvány megjelenése 2025 tavaszára tehető. Ezzel teljessé válik a mai Budapestet alkotó városok (Buda, Pest és Óbuda) történeti topográfiai rekonstrukcióit a kezdetektől egészen 1848-ig bemutató atlaszsorozata.

A szintén az évforduló részeként létrejött Romák Budapesten projekt a BFL és a Fővárosi Önkormányzat 2023-ban meghirdetett közös kutatói ösztöndíja szakirányú MA-diplomával vagy doktori (PhD) fokozattal rendelkező kutatók számára. Az ösztöndíjprogram célja, hogy a kutatók figyelmét a budapesti romák eddig alig ismert múltjára irányítsa, elősegítse a témára vonatkozó források feltárását és feldolgozását, támogassa a feltárt forrásokra épülő kiemelkedő minőségű tudományos munkák elkészítését. Öt ösztöndíjas 2024-ben a kutatási tervükben foglaltaknak megfelelően végezte a munkáját, amelyről 2024. félévi és évvégi beszámolójukban adtak számot. Ezen túl négy elfogadott tanulmány kézírata (jegyzett folyóiratokba, illetve tanulmánykötetbe), valamint egy tudományos előadás készült el. 2025-ben folytatódik az előző évben megkezdett roma múltfeltárás, amely egyúttal a projekt másik eleme. Ennek során részben középiskolás diákok bevonásával levéltárosok közreműködésével roma hagyatékok felkutatása és oral history-gyűjtés történik. A projekt népszerűsítése, az eredmények széles körben történő bemutatása érdekében az ösztöndíjasokkal a tavasz folyamán podcast beszélgetéseket készülnek, amelyek a levéltár BFL+ csatornáján lesznek elérhetők. A projekt lezárásaként 2025. év végén zárókonferenciát szerveznek, ahol mind az ösztöndíjasok, mind a roma múltfeltárásban résztvevők megosztják elért eredményeiket az érdeklődő közönséggel, egyúttal a projekt szakmai–tudományos értékelésére is sor kerül.

Nagy-Budapest 75 programsorozat részeként május végén, a Levéltári Piknikhez kapcsolódóan nyitják meg kiállításukat a Budapestet körülvevő települések fővároshoz csatolásának történetéről, amelyhez kiállítási katalógus is készül. Az őszi Várostörténeti konferencia tematikája is kapcsolódik a jubileumhoz, amennyiben a városi agglomeráció kérdéskörét járják körül a középkortól napjainkig. A diákoknak rendszeresen szervezett várostörténeti vetélkedő témája is Nagy-Budapest létrehozásáról fog szólni.

Ugyan a **BMK** 2024-től (új székhelyén) nem rendelkezik rendezvények lebonyolításához alkalmas helyiségekkel, de a múlt év bebizonyította, hogy programjait sikeresen meg tudja valósítani szakmai együttműködésekben is, amelyek kiváló lehetőséget biztosítanak stratégiai céljai megvalósításához is, pl.

fórumok, kiállítások, projektek valósultak meg - többek között - Soroksáron, Erzsébetvárosban, Újbudán, továbbá a Romano Kherben vagy a Budapest Film Zrt. mozijaiban.

A Budapest 150 keretében valósult meg az AURA Autistákat Támogató Közhasznú Egyesülettel együttműködésben két közösségi, művészeti tematikájú program: a Merlin színházi Autizmuzsika Kórus fellépése, valamint az AURA Egyesület új székhelyén KORTÁRSaság kiállítása és workshopja.

A 2025. év kiemelt eseménye a BMK fennállásának 45. évfordulója. Ezt (összekapcsolva a Nagy-Budapest 75 évvel ezelőtti létrejöttéhez kapcsolódó évfordulóval) a "Közös tereink" című közművelődési témájú, havi rendszerességgel jelentkező szakmai sorozattal tervezi kiemelni. A vitaest és kerekasztal beszélgetés célja a budapesti közművelődés szakmai fejlesztésének elősegítése.

A **FSZEK** szervezésében 2024-ben is folytatódott A város hangjai – pódiumbeszélgetés és YouTube videósorozat, amelynek keretében ismert szereplők olyan korszakokon át ívelő fővárosi kérdéseket jártak körbe, mint amilyen a várostervezés, a társadalmi mobilitás és a lakhatás. Az estek a könyvtár Youtube csatornáján megtekinthetők. A Levéltárral közös Budapest Időgép program (2017-ben a Nemzeti Kulturális Alap pénzügyi támogatásával létrehozott alkalmazás, amely mögött a Hungaricana Közgyűjteményi Portál hatalmas, több millió adatot tartalmazó adatbázisa áll) keretében mintegy másfél ezer fénykép ikonográfiai leírása és adatrögzítése zajlott a könyvtár katalógusában, ahonnan a Hungaricana-ba (az ország legjelentősebb közgyűjteményi tartalmakat közreadó gyűjtőportálja, amelynek tartalmát a közreműködik, mint a FSZEK folyamatosan bővíti) és a Budapest Időgépbe is átkerültek a digitalizált fotók és adatrekordjaik. Kádár-kori felvételek is kerültek az adatbázisba, ami egybevág az Időgép aktuális fejlesztési irányával (Nagy-Budapest 75 évforduló). A FSZEK 120. születésnapja alkalmából szeptemberben induló Másfél évtized: Társadalom és kultúra a főváros könyvtárának születése idején című beszélgetéssorozat tematikája alapján a Budapest 150 programsorozat lezárásaként is szolgált. A Városháza Kiadó Várospillanatok, valamint A nagy kifestő című könyveiből – amelyek a Budapest 150. évfordulójára jelentek meg – utánnomást rendeltek meg, előbbiből 588, míg az utóbbiból 725 példány készült. Ezeken túl további 7 Budapesttel kapcsolatos könyv készült a tavalyi évben, amelyek 2025-ben jelennek meg.

A Nagy-Budapest 75 évforduló kapcsán – tekintettel arra, hogy az érintett külső kerületekben is jelen van a könyvtári hálózat – több programmal is készülnek: tervezik a Budapest Elektronikus Archívum (BEA) megnyitását, amely a Budapest Gyűjtemény már digitalizált állományrészeinek saját felületen történő megjelenítését, hozzáférhetővé tételét szolgálná. Virtuális kiállítással készülnek májusban a Budapest Gyűjtemény és a kerületi könyvtárak képeinek, és egyéb kapcsolódó dokumentumainak felhasználásával. Márciustól november végéig beszélgetéssorozat indul a fővároshoz csatlakozó települések történetéről, a csatlakozás körülményeiről és hatásairól az Ötpacsirta Szalonban és a kerületi könyvtárakban. A 14 beszélgetésre helytörténészeket és más, az adott település/kerület kapcsán érdekes kutatót, történészt, társadalomtudóst hívnak meg. Az egyes alkalmakhoz az adott FSZEK tagkönyvtárban egy-egy kapcsolódó kiállítás is készül. A tavaly októberben indult Barangoló című helyismereti, helytörténeti sétákat kínáló oldalukon Nagy-Budapest séta is elérhető lesz. A Budafokra vonatkozó Topotéka (olyan virtuális dokumentum-gyűjtemény, amely egy településsel, településrészrel vagy akár egy helyi közösséggel kapcsolatos fényképeket, dokumentumokat, hangfelvételeket és más archív anyagokat hivatott megőrizni) bővítését tervezik, amely magába foglalná már Nagytétényt is. A Kölcsönkérjük emlékeit! felhívással a fővárosiaktól kapott családi emlékek, fotók, dokumentumok digitalizálását és hozzáférhetővé tételét szeretnék elérni, célzottan a külső kerületekre vonatkozóan.

A **Romano Kher** kiemelt eseménye 2024-ben a Népszínház utcai épület (Napház) szeptember 30-ai újrainyitása volt, amely a roma közösségek számára kínál kulturális és közösségépítő programokat. A 2025-ös évet két témakör határozza meg: a Napház üzemeltetése (hiányzó berendezések beszerzése mellett a szakmai feladatokkal való feltöltése, a fővárosi kulturális vérkeringésbe való bekapcsolása, valamint a Király utcai épületben a szakmai tevékenység megerősítése).

Közönségprogramok, ismeretterjesztés, rendezvények

Intézmények	Intézmény rendezvényeinek száma (db)		
	2023. tény	2024. tény	2025. terv
BBE	45	47	47
BFL	45	40	39
BMK	227	88	99
FSZEK	4.373	5.605	5.000
Romano Kher	97	137	154

A kiemelt rendezvények mellett az intézmények hagyományos programjaikkal is várták a látogatókat, amelyeket 2025-ben is terveznek megrendezni.

A **BBE** új, állandó kiállításának ütemezett megvalósításával egyidőben zavartalanul tudta folytatni színvonalas koncertprogramját és rendezvényeit. A közönség és a szakma Budapest egyik legigényesebb kamarazenei helyszíneként tartja számon a Bartók Emlékházat. A 2024. év kínálatából különösképp kiemelkedett a márciusi, Bartók születésnapjához köthető márciusi ünnepi hangversenyen Palótyay János zongoraestjét tűzték műsorra, melyet élő adásban közvetített a Bartók Rádió. Az idei évben az ünnepi hangversenyt Boros Mihály fiatal zongoraművész adja. Bartók halálának szeptemberi évfordulója szintén kiemelt esemény az Emlékházban: idén a Korossy Kvartett kap felkérést: Bartók két zongoraversenyén kívül bemutatják az Emlékház felkérésére írt Tornyai Péter: Inicialék című művét. A jeles művészek felkérése az elmúlt hangversenyévadban rendre teltházakat vonzott. Várjon Dénes, *Bartók Barcelonában* című műsorát eleve két estére hirdették meg. Az elmúlt évben összesen 26 rádiófelvétel készült az Emlékházban, ami ez eddigi legmagasabb szám.

A **BFL** 2024-ben 34 rendezvényt és 6 kiállítást szervezett, amelyeken nagyságrendileg 7500 érdeklődő vett részt. Immár hetedik alkalommal rendezték meg a Levéltári Pikniket, amelynek 2025. május 31-i programja összekapcsolódik majd a Nagy-Budapest 75 programsorozattal. A Levéltár képviseltette magát az Ünnepi Könyvhéten és a Nemzetközi Könyvfesztiválon is, és ezt a hagyományt 2025-ben is folytatni kívánják. Ezekén kívül a Múzeumok majálisa, a Múzeumok éjszakája és a Kutatók éjszakája programokon is várják majd az érdeklődőket.

A **BMK** esetében a 2023. és 2024. évi rendezvényszámok közötti nagymértékű változás magyarázata a megváltozott székhely és működés. A 2024. évben a szakmai program- és képzés kínálat fejlesztésén és bővítésén túl a nemzetközi kapcsolatépítés és forrásteremtés, másfelől a fővárosi szakmai hálózat erősítése, visszaépítése volt fókuszban. A BMK 2024-es évben sikeresen pályázott az Erasmus+ támogatásra a felnőtt oktatási területen, és ennek köszönhetően 16 fővárosi szakmai munkatárs tudott egyhetes látogatáson részt venni Bécsben, ahol inspiratív szakmai munkát ismerhettek meg. Ez a projekt jelentős lépés volt a BMK számára, mert fontos tanulási folyamatot jelentett a nemzetközi pályázatok megírása és projektmenedzsmentje szempontjából. 2025-től – tervei szerint – magasabb szintre emeli ezen támogatások lehívását. 2024-ben a budapesti közművelődési szakemberek számára térítésmentes képzéseket hirdetett (kerületenként 3-3 fő részére), amelyet a szervezetek vezetői nagy örömmel fogadtak, szinte az összes kerület élt a lehetőséggel, teljes létszámban. Az intézmény 2024-ben hatodik alkalommal szervezte meg az AMiK rövidfilmfesztivált, amely a fiatal, 30 év alatti alkotók kultúrafogalmára kíváncsi. A nemzetközivé szélesített fesztivál díjátadójára és díjnyertes filmjei nyilvános vetítésére március 1-én, a Puskin moziban került sor. Több mint 70 országból, több mint 1500 pályamű érkezett 3 kategóriában – játékfilm, animációs film, dokumentumfilm – és 3 korcsoportban. A BMK évek óta nagy elhivatottsággal kapcsolódik a fenntarthatóság témájához, ennek mentén 2024-ben először hirdetett meg egy országos hatókörű divattervezői pályázatot három témában képző- és iparművészeti szakiskolák diákjai számára, amelynek legfőbb szempontja a környezettudatos szemléletmód és ennek közvetítése volt ruhakollekcióikon keresztül.

A **FSZEK** 2024-ben összesen 5.605 rendezvényt szervezett, amelyeken több, mint 190 ezer érdeklődő vett részt. Újdonságot jelentett a FSZEK és a Madách Színház együttműködése, amelynek révén az Ötpacsi Sza-lonban és több tagkönyvtárban MadáchOn címmel zajlottak vetítések. A Könyvtár 2025-ben is jelen lesz a júniusi Ünnepi Könyvhéten és az őszi Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon, valamint képviselteti magát az Országos Könyvtári Napokon. Az előző évi pozitív visszajelzésekre tekintettel 2025-ben is megrendezik országos könyvtárszakmai továbbképzésüket a Közkönyvtári Börzét (120 érdeklődő könyvtáros vett részt a tavalyi eseményen).

A **Romano Kher** által szervezett kulturális estek, ünnepek, megemlékezések rendkívüli népszerűsége azt bizonyítja, hogy a roma kulturális örökség képes széles közönséget vonzani. A Romano Kher az eredetileg tervezett 36 helyett 46 eseményt szervezett 2024-ben. Ez az eredmény részben annak köszönhető, hogy az intézmény új kommunikációs stratégiát alkalmazott, amely hatékonyabban érte el célközönségét. Közösségfejlesztő munkájával szakmai kapcsolatot alakítottak ki több kerületi önkormányzattal. A roma kultúra napja alkalmából a Romano Kher kérésére 12 kerületi önkormányzat helyezte ki a roma zászlót az önkormányzat épületére, és néhány kerületi önkormányzatban és művelődési házban ünnepi műsorral készültek. Nagyszámú rendezvénye mellett különböző tematikában műhelyeseményt 11 alkalommal, klubot 43 alkalommal, fórumot 4 alkalommal, konferenciát 1 alkalommal és workshopot 8 alkalommal tartott az intézmény. E tevékenysége 2025-ben is folytatódik, összesen közel 20 féle tevékenységet tervez az ünnepi megemlékezések, kulturális műsorok megrendezésén kívül (műhelyfoglalkozás, klubok, szakmai nap, workshop stb.).

Oktatási-nevelési tevékenységek

A rendezvények mellett továbbra is jelentős szerepe van az intézmények szakmai munkájában az oktatási-nevelési jellegű tevékenységeknek, képzéseknek is.

A **BBE** mesterkurzusok szervezésével is hozzájárul a zenei ismeretterjesztéshez. 2024-ben Gulyás Dénes operaénekes és Balog József zongoraművész tartott három napos mesterkurzust fiatal, zömében még felsőfokú tanulmányaikat végző hallgatóknak, amelynek beszélgetéssel és koncerttel kiegészült programja nagy szakmai érdeklődés mellett zajlott. Sikerként könyvelhető el, hogy a Bartók Rádió Zenebeszéd sorozata már nem először választja az Emlékházat helyszínül. Az ifjúsági korosztályhoz szóltak hétvégi gyerekkoncertjeik, illetve zeneiskolák is lehetőséget kaptak növendékkoncertjeik megtartására. Az új kiállítás megnyitását követően az idei évben újra tud szervezett diákcsoportokat fogadni az intézmény, tárlatvezetéssel egybekötött ismeretterjesztő előadásait az idei évtől újraindítják.

A **BFL** 2024-es pedagógiai munkájának fókuszában a főváros egyesítésének jubileuma állt. A Budapest 150 éves egyesülésére 2023-ban indított várostörténeti vetélkedő második fordulójára és a döntő megszervezésére a 2024-es tavaszi félévben került sor. A vetélkedő második fordulóján 96 diák vett részt, a döntőn pedig 18 tanuló. 2024 őszén elindították a következő vetélkedőt Közlekedő Budapest néven (66 diák, azaz 22 csapat részvételével) és az első forduló bonyolították le a beszámoló évében. A BFL változatos levéltár-pedagógiai kínálattal rendelkezik, 2024 őszén új foglalkozásként hirdették meg a Budapesti hidak története elnevezésű programot. Emellett a BFL képzőhelyként működik az ELTE BTK történelem BA levéltár szakirány, illetve levéltáros MA szakján, s mind elméleti órákon, mind gyakorlati képzésen fogadja a hallgatókat.

A **BMK** előzetes felmérése alapján, a fővárosi közművelődési szakemberek igényei szerint, 2024-ben 3 új képzés (a kulturális szakemberek szakmai továbbképzésének hatósági nyilvántartásba vételi szabályairól szóló 378/2017. (XII.11.) Korm. rendeletben meghatározott eljárás szerinti) akkreditációja történt meg sikeresen (Social média menedzser, Közösségi tervezés alapjai és a Filmklubvezető képzés). 2025-ben a következő új képzéseket indítják: a "Mesterséges intelligencia a közművelődés szolgálatában – Innovatív eszközök a hatékonyabb munkáért" című, továbbá az „Amiről nem szeretsz hallani” - hang és fénytechnikai, műszaki alapismeretek művelődésszervezőknek”, végül a "Kiállítás-szervezés és rendezés képzés". Az év során az intézmény több témában hirdet szakmai tréninget és továbbra is működteti a Budapesti Városdiplomáciai Akadémia és a Budapesti Városhivatal Akadémia felnőttképzési programját.

A **FSZEK** fontos küldetése a könyvtárhasználati órák tartása. Kiemelt céljuk a 14 év alatti gyerekek érdeklődésének felkeltése, az észrevétlen olvasóvá nevelés, a könyvek, könyvtárak megszerettetése élménypedagógiai elemekkel. Ezen kívül speciális médiaismereti szabadulószoa és különböző tematikájú olvasótáborok kerültek megrendezésre. Ma már 12 tagkönyvtárban lehet robotikával kombinált olvasásfejlesztő foglalkozásokon részt venni. Megújították az immár 19. évébe lépett meseíró pályázatukat (a hagyományos meseírás mellett már képregényekkel, stop motion kisfilmekkel és könyvajánló videókkal is lehetett indulni). 2025-ben tagkönyvtáraik ringató és kerekítő foglalkozásokkal, papírszínházzal, diafilmvetítéssel, Zenei Gyűjteményük a Daloló könyvtár és a Csigamesék programmal várja a legkisebbeket. Folytatódnak az iskolai csoportoknak tartott játékos, mesepedagógiai, kincskeresős, médiaismereti, DartsMatek-os, könyvtárhasználati és könyvtárbemutató órák a Sárkányos Gyerekkönyvtárban, illetve a lehetőségekhez képest külső helyszíneken, más könyvtárakban, iskolákban is. 2025. második félévében a Sashalmi Könyvtár egy érzékenyítő programsorozatot tervez, amely a látássérültek élethelyzetét járja körül.

A **Romano Kher** 2024-ben a *Fővárosi Önkormányzat Ösztöndíjprogramjáról* szóló 33/2023. (XII. 21.) önkormányzati rendelethez meghirdetett, roma fiataloknak szóló két ösztöndíjpályázat lebonyolításában vett részt szakmai közreműködőként a Fővárosi Önkormányzattal e tárgyban 2023. december 21. napján létrejött együttműködési megállapodás alapján. A felsőoktatásban részt vevő hallgatóknak szóló pályázat keretében az ösztöndíjasok fővárosi tulajdonú vagy fenntartású szervezeteknél tölthetnek el öt hónapot. A Romano Kher e konstrukcióban az ösztöndíjasok részére szervez készségfejlesztő képzéseket, továbbá érzékenyítő képzéseket az ösztöndíjas tevékenységének koordinálására kijelölt mentor számára. Az általános és középiskolai tanulóknak szóló pályázat esetében a tehetséggondozás kerül középpontba, amelynek keretében a Romano Kher szakmai programokat és egyéni konzultációt biztosított a tanulóknak. E két ösztöndíjprogram 2025-ben is folytatódik. A 2024/2025-ös tanévre hirdetett, általános és középiskolai tanulóknak szóló ösztöndíjprogram új szakmai elemeket tartalmaz, amelyek megvalósítása továbbra is a Romano Kher feladata. Az ösztöndíjasok tehetségmérésen vesznek részt, amely alapján egyénre szabott foglalkozássorozatot kínál az intézmény. A Romano Kher edukációs tevékenysége a roma identitás nemmegőrzését, újra felfedezését, hagyományaik ápolását célozza, ezért szakmai tevékenységében

hangsúlyos szerepet kap a romani nyelv ápolása, e célból romani nyelvi műhelyt működtet. 2025-ben kiemelt célja a Szaffi című mesefilm cigány nyelvű feliratának elkészítése, bemutatása. A tehetséggondozás mellett a Romano Kher fontos missziója a gyermekek (roma népismereti gyerektábor) és alkotó felnőttek részére szervezett táborok megszervezése. Tekintettel arra, hogy a fonyódi telephelyén megtalálható üdülője jelenleg felújításra vár és nem alkalmas vendégfogadásra, tavaly és idén is kerületi önkormányzati együttműködéssel, valósítja meg a táborait a Balaton mellett.

Együttműködések

Az intézmények továbbra is törekednek széleskörű partneri kapcsolataik megőrzésére, bővítésére.

A **BBE** szakmai együttműködései az új kiállításokhoz felhasznált dokumentumanyagok beszerzése kapcsolatban merültek fel, így a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Nemzeti Múzeum, és további külföldi és hazai filmarchívumok és gyűjtemények voltak szakmai partnerei. Az új kiállítás kulturális turisztikai pozíciójának erősítése érdekében felveszik a kapcsolatot a hazai zenei élet szereplőivel, így a Magyar Zene Házával és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem által működtetett Liszt Emlékmúzeummal.

A **BFL** nagyon fontosnak tartja a társintézményekkel, civil szervezetekkel való együttműködést, utóbbiak közül kiemelendő a Magyar Családtörténet-kutató Egyesülettel fennálló évtizedes kapcsolatot. Hosszú évekre tekint vissza együttműködésük a Budapest100 projekttel (építészeti-kulturális fesztivál, amely közelebb kívánja hozni a városlakókat egymáshoz, miközben felhívja a figyelmet a körülöttünk lévő épített értékekre), amelyet 2025-ben is folytatni szándékoznak. A társintézményekkel többnyire közös kutatási projekteken, rendezvényeken megrendezésében, kiadványok megjelentetésében működnek együtt.

A **BMK** valamennyi 2024-es programja külső helyszíneken, elsősorban a budapesti közművelődési intézményekben, szervezeteknél valósult meg, ezzel tovább erősödtek a BMK szakmai kapcsolatai a kerületi közművelődési feladatokat ellátó intézményekkel és egyéb kultúraközvetítő szervezetekkel. „*Vándor táncház a 11. kerületben*” címmel 2024-ben harmadik alkalommal valósult meg a KözPont Újbuda Kulturális Nonprofit Kft.-vel és négy intézményével – Gazdagréti Községi Ház, Órmezei Községi Ház, a Kelenvölgyi Községi Ház és Albertfalvi Községi Ház – együttműködve az a táncház-sorozat, ahol a Kárpát-medence tájegységeivel, kultúrájával, népszokásaival, népdalaival és zenéivel, táncaival ismerkedhettek meg az érdeklődők. Szoros együttműködés van a *Budapest Főváros Bartók Táncgyűjtéssel*, amely továbbra is a BMK korábbi székhelyén, az Etele úti épületben tartja próbáit és végzi utánpótlás nevelő-oktató tevékenységét. Továbbra is a BMK meghatározó civil partnere az *EZÜSTNET Internetező Idősek Országos Egyesülete*, akikkel elsősorban a Főváros számára is kiemelten kezelt idősgyógy területén működünk együtt. Aktuálisan a fővárosi közösségi költségvetés egyik nyertes projektje, a „*Közös gyerek és nyugdíjas napközi*” megvalósításában is részt vesznek. Az *AURA Autistákat Támogató Közhasznú Egyesület*t is sok éves sikeres együttműködése van a BMK-nak, 2024-ben két közösségi, művészeti tematikájú programot valósítottak meg: a BP150 keretében, a Merlin színházi Autizmuzsika Kórus fellépését, valamint az AURA Egyesület új székhelyén KORTÁRSaság kiállítást és workshopot. A *Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó*val együttműködésben valósult meg 2024. október 4-én, a SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnáziumban az az egész napos rendezvény, ahol a budapesti középiskolák bemutatkozhattak a továbbtanulás előtt álló általános iskolás diákok előtt. 2025. évben a *Kortárs művészeti mentorprogram Erasmus+* programot valósítják meg. Ez egy fiatalok részére szóló, 3 hónapon keresztül zajló kortárs művészeti műhelymunka, amelynek keretén belül a résztvevők kisebb csoportokba rendeződve szakképzett mentorok segítségével dolgoznak fel egy-egy tematikát a pályázati kiírás irányelvei alapján. A BMK együttműködő partnere a Deák17 Gyermekek- és Ifjúsági Galéria.

A **FSZEK** 2024-ben kiemelten kezelte a felsőoktatási intézményekkel, az iskolákkal, óvodákkal és a pedagógusokkal való együttműködést, munkájuk támogatását, közös programok megvalósítását. A Könyvtár számára kiemelten fontos a kerületi önkormányzatokkal való partneri kapcsolatok erősítése (az egyetlen intézmény, amely az összes kerületben jelen van). A kerületi önkormányzatoktól tavaly összesen nettó 9.179.000 Ft támogatást kapott a Könyvtár dokumentumok beszerzésére. 2024. június 6-án adták át a VI. kerületi Lövölde téren az első könyvkölcsönző automatát a VI. és VII. kerületi önkormányzat támogatásával.

A **Romano Kher** célja, hogy az együttműködések során megvalósított közös eseményekkel megerősítse az intézmény kapcsolatát a budapesti roma és nem roma közösségekkel, ezzel növelve a társadalmi párbeszéd előmozdítását. 2024-ben a BMK-val közösen "Öko - művészet a Z generáció szemével" címmel összművészeti kiállítást és divatbemutatót rendezett. Az Erzsébetvárosi Önkormányzat a táborok megvalósításában nyújt segítséget.

A Romano Kher számára fontos, hogy az idős korosztály számára is szolgáltatson programokat, ennek érdekében együttműködik a VII. kerületi Bisitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központtal. További, együttműködésben megvalósult 2024. évi programjai: az Amrita Egyesület számára helyszínt biztosított "a romák egészségügyi helyzete Magyarországon" című kutatás eredményeinek ismertetéséhez (2024. április 17.) és az egyesület év végi értékelőjéhez. A Pro Progressione Alapítvány 2024. május 13-án a Romano Kherben tartotta a roma témájú környezetvédelemmel foglalkozó fórumát, valamint Lingotell c. programját a Király utcai épületben mutatta be 2024. október 22-én. A Romano Kher továbbá próbahelyet biztosít számos színtársulatnak és művészeknek, akik a rendezvényeiken szerepeltek. Továbbra is együttműködik a roma kultúra népszerűsítésében elismert művészekkel, zenészekkel (komolyzene, jazz, pop, kávéházi zene, folklór), néptáncosokkal, roma színtársulatok vezetőivel, roma képzőművészekkel, roma költőkkel, írókkal, filmes szakemberekkel, a roma témában érintett kutatókkal, a romák esélyegyenlőségéért dolgozó, elhivatott szakemberekkel.

Pályázatok

A szakmai sikerek mellett jelentős pénzügyi segítséget is jelentenek az intézmények számára a sikeres pályázatok.

A **BFL** 2023. évben nyolc pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alaphoz, amelyeken a 2024. évben történő megvalósításra valamivel több, mint 15 millió forint támogatást nyert el. A Kulturális és Innovációs Minisztérium a közlekvéltárak szakmai munkájának támogatására kiírt pályázata mellett két további területen támogatja a BFL szakmai munkáját. Savtalanítási feladatokra 10 millió forintot, míg munkatársainak szakmai továbbképzéseire 5,4 millió forintot biztosított. Mind a három támogatást 2023-ban ítélte meg, ugyanakkor a feladatok megvalósítása ezekben az esetekben is 2024-re húzódott át.

A **BMK** 2024-ben prioritásként kezelte, hogy nemzetközi forrásokat tudjon lehívni, ennek eredményeként csatlakozott a European Network of Cultural Centers szövetséghez. Emellett a hazai forrásokat is megcélozta. 2024-ben az *Erasmus+ mobilitási program* támogatásával egy hetes tanulmányútra került sor Bécsben. A mobilitáshoz kapcsolódott egy előkészítő látogatás, melynek során három BMK-beli szakember az osztrák fővárosba látogatott, ahol kiválasztották és bejárták a megtekintésre kerülő kulturális tereket. Fontos szempont volt a sokszínűség, nemcsak méretében, de költségvetésében és működési formájában is különböző szervezetek kerültek a programba (a 16 fő budapesti kulturális szakember látogatására 2024. október 14-20. között került sor).

A **FSZEK** 2024-ben a Nemzeti Kulturális Alaptól, a Magyar Művészeti Akadémiától, valamint a Kölcsey Ferenc Alapítványtól összesen 9 pályázat eredményeképpen 6.745.000 Ft vissza nem térítendő támogatást kapott különböző programokra (zenei koncertek az Ötpacsirta Szalonban, Közkönyvtári Börze, Országos Könyvtári Napok stb.)

Nemzetközi kapcsolatok

A nemzetközi együttműködések bővítése érdekében intézményeink uniós pályázatokat nyújtanak be, továbbá tudatos kapcsolatépítéssel új lehetőségeket igyekeznek kiaknázni.

A **BFL** nemzetközi szakmai beágyazottságának elismerése volt a Stockholmi Városi Levéltár vezetésével megvalósított City Memories elnevezésű európai uniós pályázatban (2022-2024) való részvétel. 2024-ben Varsóban nemzetközi konferencián képviseltette magát az intézmény. A Budapesti Iskola szakmai projekt részeként - amely 2022-től kezdődően a BFL keretein belül működik, mint Lukács György filozófus és tanítványai szellemi hagyatékának őrzője – külföldi előadót látott vendégül. A Levéltár az ICARUS (International Centre for Archival Research) elnevezésű levéltárszakmai szervezet munkájában is aktívan szerepet vállal.

A **BMK** felvételt nyert az 1994-ben Belgiumban alapított Európai Kulturális Központok Szövetségébe (European Network of Cultural Centres - ENCC). A "Tracing the Trails: for Inclusive Culture in Unequal Times" címen megrendezett, 30 éves fennállást megünneplő konferencián már teljes jogú tagként vett részt a szervezet munkájában. A csehországi Mikulov a BMK állandó nemzetközi partnere, 2024-ben is számos alkalommal vett részt kulturális programjain. Nemzetközi diákok mobilitására is volt példa 2024-ben. Az Erasmus+ mobilitási program keretében a Cseh Köztársaságból 3 diák, Lettországból 5 diákot, Spanyolországból 5 főt fogadott a BMK. 2024. tavaszán az AMIK (A Mi Kultúránk) rövidfilmfesztiválunk keretében felvette a kapcsolatot a lengyel FILMFORUM Egyesülettel. Meghívásukra a BMK-ból 2 szakember, továbbá 11, filmkészítésben jártas magyar fiatal vett részt két, általuk szervezett nemzetközi workshopon.

2025-ben is Erasmus+ pályázat benyújtását tervezi, amely rövid futamidejű mobilitási projekt a felnőtt tanulási szektorban (KA122-ADU). Cél, hogy a főváros szociokulturális (közművelődési) intézményeiben dolgozó kollégák betekintést kapjanak egy európai főváros kulturális szakembereinek (legfeljebb 8 fő) munkájába (a tervek szerint Berlinben).

A **FSZEK** nemzetközi szakmai elismertségét igazolja, hogy 2024. tavaszán – Magyarországról elsőként – meghívást kapott a Public Libraries 2030 Alapítványtól a Lighthouse Libraries elnevezésű, az Európai Unió leginnovatívabb könyvtárait tömörítő együttműködési hálózatba. Ezen túl együttműködési megállapodást kötött a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtárral, amelynek keretében augusztusban és novemberben a két intézmény könyvtárosai, különböző foglalkozásokkal, kölcsönösen részt vettek egymás nyilvános rendezvényein.

A **Romano Kher** szervezetfejlesztési koncepciója alapján nagy hangsúlyt fektet a szakmai kapcsolati háló erősítésére itthon és külföldön is, ennek érdekében nemzetközi referens álláshelyet hozott létre. A Phiren Amencia Nemzetközi Hálózat szervezésében közel 40 európai civil szervezet képviselője érkezett a Romano Kherbe 2024. november 12-én, akik a roma esélyegyenlőségi programokban dolgoznak. A Phiren Amencia Nemzetközi Hálózattal együttműködve szervezte a Romano Kher a roma sorozatgyilkosságok áldozatainak emléknapját. Együttműködés kialakítására került sor 2024-ben az alábbi szervezetekkel is: CEU Roma Tanulmányok Programja és a CEU Roma Diplomás Felkészítő Programja, budapesti Oszták Kulturális Fórum, budapesti Cseh Centrum, Brnoi Roma Múzeum, Mexikói nagykövetség. Az intézmény 2025-ben szakmai együttműködést kezdeményez a külföldi roma gyűjteményekkel rendelkező intézményekkel, civil szervezetekkel továbbá roma tematikájú elektronikus és nyomtatott médiával. Tovább folytatja a brnoi Roma múzeummal kialakított szakmai kapcsolatot közös kiállítás megrendezése céljából. A Kijevi Magyar Nagykövetség megkeresésére kiállítási tervet készít a roma képzőművészek 2023 évi alkotótáborában készült munkáiból. Szakmai együttműködés előkészítése érdekében vendégül látja a Kölni Roma Dokumentációs Központ szóvivőjét. Folytatja az Oslói Romano Kherrel, valamint a svédországi roma rádióval történő együttműködési lehetőségek feltérképezését, egymás tevékenységének mélyebb megismerését. A kölcsönös együttműködés érdekében meg kívánja szólítani a külföldi Liszt Intézeteket. Felveszi a kapcsolatot a budapesti Idegennyelvi Könyvtárral az együttműködési lehetőségeink feltárása érdekében.

Humán erőforrás, gazdálkodás

Budapest Főváros Levéltára és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár önálló gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. §. (4a) bekezdés b) pontja alapján – miszerint ha a gazdasági szervezet feladatait, ha a költségvetési szerv éves átlagos statisztikai állományi létszáma a 100 főt nem éri el, az irányító szerv döntése alapján az irányító szerv irányítása alá tartozó, gazdasági szervezettel rendelkező más költségvetési szerv látja el – a Bartók Béla Emlékház gazdasági szervezeti feladatait a Budapesti Történeti Múzeum látja el, míg a Budapesti Művelődési Központ, valamint a Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház gazdasági feladatait a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár látja el.

Az intézmények gazdálkodása évek óta stabil, a rendelkezésre álló előirányzaton belül maradtak. Takarékos gazdálkodásuknak köszönhetően nem lépett fel probléma szakmai működésükben.

Az előterjesztésben szereplő intézményi kör engedélyezett létszáma 602 fő, amely a tavalyi évhez képest 2025. évben nem változik.

Intézmény megnevezése	Engedélyezett létszám (2024.-2025. év)
BBE	5 fő
BFL	123 fő
BMK	18 fő
FSZEK	446 fő
Romano Kher	10 fő
Összesen:	602 fő

Az intézmények dolgozói számára a 2024-es évben átlagosan 13.5%-os bérfelállítás történt, amelyhez a Fővárosi Önkormányzat 404.484.797 Ft támogatást nyújtott, 2025. évben a béremelés mértéke a

szakszervezetekkel történt bértmegállapodás alapján 8%, amelyhez a Fővárosi Önkormányzat 322.541.424 Ft támogatást biztosított.

A **BBE** esetében az új kiállítás megnyitását követően szükségessé vált két félállású tárlatvezető alkalmazása.

A **BMK** 2024-ben kidolgozta a teljesítményértékelési rendszerét, mely alapjául fog szolgálni a következő évek premizálási rendszerének és visszacsatolási lehetőségeinek. Elkészítette továbbá a következő öt évre szóló beiskolázási tervét, mely alapján főként a belső képzéseit valósítja meg, ugyanakkor lehetőséget biztosít a külső képzőhelyeken történő tudásfejlesztésre is, A személyi állományt tekintve stabilitás jellemző, egy álláshelyen történt személyi változás. 2025-ben a székhely és profilváltás következtében szükséges volt a szervezeti keretek felülvizsgálata. Ennek eredményeként 2025-ben a szervezeti és működési szabályzat módosítása várható, melyben a szervezeti egységek egyesítése mellett a munkakörök tisztítása és a munkatársi felelősségkörök is újraértelmezést kapnak.

A **FSZEK** esetében vezetőváltás történt, 2024. február 29-étől Kovácsné Koreny Ágnes korábbi főigazgató-helyettes vezeti az intézményt.

A **Romano Kherben** 2024-ben hét új pozícióban csatlakozott a szervezethez új munkatárs, továbbá 2024 júliusában kötötte meg a szervezet a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral a gazdasági feladatok ellátásáról szóló munkamegosztási megállapodást (ezt megelőzően az Étkeztetési Szolgáltató Gazdasági Szervezettel látta el a feladatot).

Fejlesztések

A fejlesztések körében a fenntartó 227,4 millió Ft-ot biztosított a **Romano Kher** 1081 Budapest, Népszínház utca 31. szám alatti épületének ("Napház") felújítására. A Romano Kher 2025-ben a Napház felújított épületének előterét bútorokkal tervezi berendezni, valamint folytatni szükséges a színházteremben a fény-és hangtechnika hiányzó eszközeinek beszerzését.

A **BBE**-ben a fenntartó által biztosított eddig összesen 200 millió Ft támogatás ütemezett felhasználásával vált lehetővé az épület felújítása és az új funkciók kialakítása. A belső átalakítások és igényes belsőépítészeti megoldások révén új közönségforgalmi tereken keresztül közelíthető meg az új kiállítás eddig megvalósult szakasza és a koncertterem. Az új tárlat jelenleg látogatható részei az épület három szintjén mutatják be Bartók életét és munkásságát: 3D-s animáció virtuális bejárásra hív az egykori villába, a Bartók és kora idővonal történelmi és zenetörténeti kontextusba helyezi az életművet, némafilm idézi meg a kétfogorás Szonáta egykori házi bemutatóját. A koncertteremben filmösszeállítás látható a fellelhető archív mozgófilmekből, az emeleti emlékszobákban interaktív módon ismerhetők meg a népzenei és műzenei inspirációk. Bartók népzenei gyűjtőútjai korhű tárgyakhoz kapcsolódó digitális tartalmakon keresztül értelmezhetők. Külön emlékszoba idézi meg Bartók egykori otthonának miliójét, melyet letétbe helyezett korhű fafaragott bútorok és magánszemélyek adományaként odakerült varrottasok és tárgyakkal rendeztek be. A tervezett második ütemben újabb installációk kerülhetnek majd elhelyezésre, így a gyermekeket megszólító interaktív elemek, további, Bartók művészetét értelmező részek, valamint Bartók egykori dolgozószobájában a komponáló szoba kerül kialakításra.

A **BFL** szakmai szempontból legjelentősebb fejlesztése 2024-ben a Budapest Időgép adatállományának bővítése volt. A Nagy-Budapest 75 évfordulóhoz kapcsolódóan jelentős fejlesztések történtek az Időgép alkalmazáson: teljeskörű vektorizálásra került a főváros nagyméretarányú kerületi térképsorozata (1944–1986), megtörtént 40 darab 3D épületmodell megjelenítése, valamint a Hungaricana Közgyűjteményi Portálon az MDP és az MSzMP kerületi bizottságai vezető testületeinek jegyzőkönyvei publikálásra kerültek több, mint 1,2 millió oldal terjedelemben. Műszaki területen kiemelendő, hogy a különleges kezelést igénylő mikrofilmek és fényképek állagmegőrzésének biztosításához a mikrofilmraktár új kültéri hűtőberendezést kapott. Ezeken túl egy szervertermi klíma és az épület energetikai felújításából kimaradt légkezelő berendezés cseréjére is sor került. Készülve a Medgyaszay István emlékévre, még idén létre kívánják hozni a Medgyaszay István Virtuális Archívumot, amely az építész gazdag életművét és kiemelkedő jelentőségű hagyatékát mutatná be.

A **BMK** 2024-ben minden munkavállaló részére laptopot és mobiltelefont szerzett be, e technikai eszközbeszerzésre nettó 3 millió Ft forrás ált rendelkezésre. 2025-ben ugyanekkora beruházási kerettel számolhat, amelyből várhatóan a tartalomgyártáshoz és egyéb vizuális megjelenítéshez kapcsolódó eszközök beszerzése esedékes.

A **FSZEK** alkalmazkodva a 21. századi igényekhez, május 14-től lehetővé tette E-könyvek kölcsönzését is (CloudLibrary szolgáltatás). Eddig 312 könyv lett elérhető elektronikus formában, az állományt az eddigi

pozitív visszajelzések alapján folyamatosan bővíteni kívánják. 2024 őszén új könyvtári keresőrendszer került bevezetésre FSZEKOnline néven. Az új keresőben a katalógusinformációkon túl a FSZEK szakgyűjteményi adatbázisainak - többek között a Budapest Gyűjtemény gazdag képtárájának – tartalma, további külső források, illetve a könyvtár elektronikus kölcsönzési platformján (CloudLibrary) olvasható könyvek egyszerre kereshetők. A Netflix-szerű kereső a könyvtárakban elérhető könyvek közötti böngészést különböző tematikus listákkal, könyvajánlókkal is segíti. 2024. június 6-án beüzemelésre került az első 0-24 órás kölcsönzés és visszavételt biztosító könyvkiadó automata (locker) a VI. kerületi Lövölde téren. Budapest első könyvmegállója lehetővé teszi a Körúti Könyvtár 27 ezer darabos állományából való kölcsönzést úgy, hogy ne kelljen a könyvtár nyitvatartásához igazítani a könyvek átvételét, illetve visszaadását. Megújult a Központi Könyvtár beléptetőrendszere, aminek következtében nem csak az olvasók belépése vált könnyebbé, hanem a könyvtár munkaügyi nyilvántartási rendszere is korszerűsödött.

2025 az innováció, a kapcsolatok, a közösségek és a megújulás éve lesz a Könyvtárban. Több digitális és technológiai fejlesztést, valamint szolgáltatásfejlesztést terveznek, ide tartozik például a FSZEKOnline továbbfejlesztése, a digitális tartalmaik bővítése, a Budapest Elektronikus Archívum megnyitása, a különböző digitális tartalmak elérhetővé tétele és használatuk oktatása, új technológiák és e-szolgáltatások bevezetése, mint pl. az eCard mobilapplikáció vagy a locker-hálózat továbbfejlesztése.

Marketing, kommunikáció

Az intézmények kommunikációs tevékenységeik – sajtóközlemények, szolgáltatás ismertetők, video- és podcast anyagok, tematikus blogok, közösségi média posztok – által is erősíteni kívánják a szolgáltatások és programok népszerűsítését.

A **BBE** naprakész információkkal van jelen Facebook és Instagram oldalain, holnapjukon újra aktív a „Kiállítás” link. Saját felületeik mellett megjelennek az online turisztikai és kulturális portálok programajánlóiban, a Bartók Rádió műsoraiban heti nyereményjáték formájában belépőjegyet kínálnak koncertjeikre, koncertfelvételeik egy részét YuoTube csatornájukon megtekinthetők.

A **BFL** aktívan jelen van a Facebook, a Youtube, az Instagram és a TikTok alkalmazásokon. Első alkalommal jelentkezett a Művészetek Völgye fesztiválra, ahol munkatársai családoknak, gyerekeknek, felnőtteknek kínáltak egésznapos programokat (pecsétkészítés, oklevélírás, családfa rajzolás, kvízzjátékok).

A **BMK** számára nagy lépést jelentett, hogy 2024-ben a közel 20 éves arculatot lecserélte és egy átfogó, 21. századi sztemderdeknek megfelelő megjelenésre váltotta. 2025-ben heti, kétheti rendszerességgű intézményi hírlevelet, valamint az alábbi tartalmakat indítják el: BMK45 portrék (az alapítás 45. Évfordulója kapcsán portrészorozat a BMK egykori munkatársairól), Térkép kisfilm sorozat (budapesti kulturális intézmények vezetőivel készített interjúsorozat, idén 8 db film készül, amelyek a 75 éve csatlakozott településrészek közművelődési szervezeteiről szólnak), videó interjúk, beszámolók készítése programokhoz kapcsolódóan, továbbá a BMK Podcast (alkalmi felvételek olyan kulturális és közművelődési témákkal, amelyek a szakmai kör érdeklődésére tarthatnak számot).

A **FSZEK** 2024. októberében, a 120. születésnapja apropóján új logót és arculatot kapott. Az új arculat részeként a Központi Könyvtár és gyűjteményei, valamint a tagkönyvtárak egységes stílusú, de önálló logót kaptak.

A **Romano Kher** egyik legfontosabb célkitűzése 2024-ben az arculatielemegek egységesítése, és vizuális kommunikáció modernizálása volt. Ennek keretében megújult a közösségi média kommunikációs stratégiája, új vizuális arculati elemeket alakított ki és frissítették az online jelenlétüket (Facebook, Instagram, Tik-Tok). Rövid kiadványokat, leporellókat készítettek a kiemelt eseményekhez, új kétnyelvű (magyar, angol) weboldala pedig 2024 áprilisában készült el a www.romanokher.hu domain alatt. Mindezek eredményeként a 2024. év eleji 806 követő év végére 1.892-re emelkedett. Posztjaik összesen 72.284 embert értek el az év során. 2025. évi terveik az arculati elemek és vizuális kommunikáció továbbfejlesztését célozzák, különösen az intézmény képi kommunikációs elemei, színvilága és online felületeinek egységessége terén. A folytatja a „Loli Phabaj-Piros Alma” PODCAST sorozatot (tervezetten 10 új adás elkészítésével), amely a Romano Kher kulturális, közéleti és tudományos rendezvényein felmerülő kérdések továbbgondolásának, megvitatásának és azok népszerűsítésének ad teret.

Összegzés

A beszámolók alapján megállapítható, hogy a **BBE** az alapító okiratban foglalt feladatait teljesítette.

A **BFL** a Levéltári törvényben és a *közlevéltárak és a nyilvános magánlevéltárak tevékenységével összefüggő szakmai követelményekről* szóló 27/2015. (V. 27.) **EMMI** rendelet 4.§-ban foglaltaknak eleget tett.

A **BMK és a Romano Kher** a *muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről* szóló 1997. évi **CXL.** törvény (a továbbiakban: Kulturális törvény) 85. § szerinti és a *Fővárosi Önkormányzat közművelődési feladatairól* szóló 43/1998. (IX. 24.) önkormányzati rendeletben (továbbiakban: Fővárosi közművelődési rendelet) felsorolt feladatokat figyelembe véve végezte feladatait.

A **FSZEK** a Kulturális törvény 55.§, a 65.§ (2) bekezdése és a 66.§, valamint az Országos szakkönyvtárakról szóló rendelet 9.§ (1) bekezdés szerint látta el feladatait.

A munkatervek szintén a vonatkozó jogszabályban foglalt kritériumok alapján, az előírt feladatellátás teljesítését figyelembe véve készültek. A **Romano Kher** a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a *közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről* szóló 20/2018. (VII. 9.) **EMMI** rendelet 3.§-a szerint a munkatervhez csatolta a szolgáltatási tervét is.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a határozati javaslatok szerinti döntéseket meghozni szíveskedjenek.

Határozati javaslat

Az Emberi Erőforrások Bizottsága úgy dönt, hogy:

1.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiből szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Bartók Béla Emlékház 2024. évi szakmai beszámolóját az előterjesztés 1. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

2.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiből szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Bartók Béla Emlékház 2025. évi szakmai munkatervét az előterjesztés 2. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

3.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.3. sora szerinti átruházott hatáskörben eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiből szóló 1991. évi XX. törvény 116.§-a alapján jóváhagyja a Budapest Főváros Levéltára 2024. évi szakmai beszámolóját az előterjesztés 3. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.

4.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.3. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 116.§-a alapján jóváhagyja a Budapest Főváros Levéltára 2025. évi szakmai munkatervét az előterjesztés 4. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.

felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

5.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Budapesti Művelődési Központ 2024. évi szakmai beszámolóját az előterjesztés 5. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.

felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

6.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Budapesti Művelődési Központ 2025. évi szakmai munkatervét az előterjesztés 6. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.

felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

7.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.7. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2024. évi szakmai beszámolóját az előterjesztés 7. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.

felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

8.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.7. sora szerinti átruházott hatáskörében eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű

szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2025. évi szakmai munkatervét az előterjesztés 8. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

9.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. sora szerinti átruházott hatáskörben eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház 2024. évi szakmai beszámolóját az előterjesztés 9. sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

10.

Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II. 5.) önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.1. sora szerinti átruházott hatáskörben eljárva, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111.§-a alapján jóváhagyja a Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház 2025. évi szakmai munkatervét és szolgáltatási tervét az előterjesztés 10 sz. melléklete szerinti tartalommal. Felkéri a Főpolgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedést az intézmény tájékoztatása érdekében.

határidő: 2025. április 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

Határozathozatal módja: egyszerű szavazattöbbség.

Kelt Budapesten a minősített elektronikus aláírásba foglalt időbélyegző szerinti időpontban.

Karácsony Gergely
főpolgármester

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző

mellékletek:

1. BBE 2024. évi beszámoló
2. BBE 2025. évi munkaterv
3. BFL 2024. évi beszámoló

4. BFL 2025. évi munkaterv
5. BMK 2024. évi beszámoló
6. BMK 2025. évi munkaterv
7. FSZEK 2024. évi beszámoló
8. FSZEK 2025. évi munkaterv
9. Romano Kher 2024. évi beszámoló
10. Romano Kher 2025. évi munkaterv és szolgáltatási terv

függelék:

1. KIM állásfoglalás – BFL beszámoló és munkaterv
2. KIM állásfoglalás – FSZEK beszámoló és munkaterv
3. Az Emberi Erőforrások Bizottsága 31/2020. (06.23.) határozata szerinti egységes fenntartói szempontrendszer